

Warszawa, 22/02/2000r.

RPO/286145/98/III/LN

Pani
dr Hanna Suchocka
Minister Sprawiedliwości

Szanowna Pani Minister

Wprowadzenie przepisami ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 124, poz. 762) instytucji stanu spoczynku doprowadziło do sytuacji, w której sędziowie i prokuratorzy od początku 1998 r. zostali pozbawieni prawa do dodatku kombatanckiego oraz ryczałtu energetycznego, przysługujących na podstawie art. 15 ust. 1 i art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 1997 r. Nr 142, poz. 950 ze zm.), zwanej dalej „ustawą kombatancką”.

Rzecznik Praw Obywatelskich skierował jeszcze we wrześniu 1998 r. wystąpienie do Prezesa Rady Ministrów, w którym wnioskował o podjęcie stosownej inicjatywy ustawodawczej, umożliwiającej odniesienie przewidzianych w ustawie kombatanckiej uprawnień do przeniesionych w stan spoczynku sędziów i prokuratorów.

Z odpowiedzi, udzielonej przez Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wynikało, że sprawa uprawnień kombatanckich sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku uregulowana zostanie przez Ministra Sprawiedliwości w nowej ustawie - Prawo o ustroju sądów powszechnych.

W związku z powyższym Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Pani Minister z prośbą o podanie terminu skierowania do Sejmu rządowego projektu ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Z odpowiedzi Pani Minister z dnia 10 czerwca 1999 r. wynikało, że projekt tej ustawy został już opracowany i do końca sierpnia ub. roku zostanie rozpatrzony przez Radę Ministrów i przekazany Sejmowi.

Z posiadanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich informacji wynika, że projekt ustawy wpłynął do Sejmu 12 stycznia br.

Tymczasem w indywidualnych sprawach zaczynają zapadać wyroki sądowe, przyznające sędziom i prokuratorom w stanie spoczynku prawo do świadczeń z ustawy kombatanckiej. Na tle jednej z takich spraw Sąd Najwyższy zajął w uchwale z dnia 9 listopada 1999 r. sygn. akt III ZP 16/99 (nie publik.) podjętej w trybie art. 390 § 1 KPC stanowisko, że sędzia w stanie spoczynku, pobierający od dnia 1 stycznia 1998 r., w miejsce renty inwalidzkiej z ustawy z dnia 14 grudnia 1987 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267 ze zm.) uposażenie według art. 71 § 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (jednolity tekst: Dz. U. z 1994 r. Nr 7, poz. 137 ze zm.), zachowuje prawo do dodatku kombatanckiego oraz ryczałtu energetycznego, przysługującego na podstawie art. 15 ust. 1 i art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i stanu powojennego (jednolity tekst: Dz. U. z 1997 r. Nr 142, poz. 950 ze zm.) wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W projekcie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych przewidziano, że stosowna zmiana ustawy kombatanckiej będzie obowiązywała - tak jak większość przepisów tej ustawy - od dnia 1 czerwca 2000 r.

Biorąc pod uwagę tempo prac parlamentarnych założenie to wydaje się mało realne.

Brak jest społecznie uzasadnionych przesłanek do utrzymywania stanu pozbawienia sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku słusznie nabytych uprawnień kombatanckich. Taki stan rzeczy obraża autorytet prawa. Na wadliwość tego stanu prawnego wskazuje także rysująca się linia orzecznictwa sądowego.

W związku z powyższym uprzejmie proszę Panią Minister o rozważenie możliwości uregulowania tego problemu z mocą od dnia 1 stycznia 1998 r.

Działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 1991 r. Nr 109, poz. 471 ze zm.) uprzejmie proszę Panią Minister o przedstawienie stanowiska w tej sprawie.

Z poważaniem

ZASTĘPCA
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/dr Jerzy Świątkiewicz